

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Філологічний факультет
Кафедра Філософії та культурології

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ОЦІНЮВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОЄКТІВ І ПРОГРАМ
(вибіркова)

Освітньо-професійна програма Соціальне забезпечення

Спеціальність 232«Соціальне забезпечення»

Галузь знань 23 «Соціальна робота»

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Факультет філологічний

Мова навчання українська

Розробники: к.соц.н., асист. Шестакова К.Ю.

Профайл викладача (-ів)

<http://philology.chnu.edu.ua/?personnal=%d1%88%d0%b5%d1%81%d1%82%d0%b0%d0%ba%d0%be%d0%b2%d0%b0-%d0%ba%d0%b0%d1%82%d0%b5%d1%80%d0%b8%d0%bd%d0%b0-%d1%8e%d1%80%d1%96%d1%97%d0%b2%d0%bd%d0%b0#more-4247>

Контактний тел. +380955510601

Е-mail: k.shestakova@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3508>

Консультації Вівторок, 14.30 – 15.30; четвер, 14.30 – 15.30
Очні консультації: вівторок, 14.30- 15.30
Онлайн-консультації: четвер, 14.30 – 15.30
Індивідуальні консультації: за попередньою домовленістю

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни)

Успішність самореалізації особистості в сучасних умовах залежить від готовності людини до самостійної пізнавальної та дослідницької діяльності, безперервного навчання, вибудовування гнучкої траєкторії власного особистісного та професійного розвитку, володіння проектними технологіями.

Виконанню даних умов сприяє вивчення асоціального проектування, також уміння самостійно оцінити якість проекту чи плану дій, відповідність критеріям та завданням.

2. Мета навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «оцінювання соціальних проектів і програм» є оволодіння основами моніторингу та евалюації соціального проекту як інструменту професійної діяльності, формування практичних навичок використання проектного підходу до розв'язання соціальних проблем.

Завдання:

- поглибити базові знання про сутність, особливості соціального проектування;
- навчити здійснювати прикладний аналіз та моніторинг проектів і програм відповідно до заданих критеріїв;
- сформувати у студентів вторинні практичні навички щодо підготовки соціальних проектів;
- ознайомлення з потенціалом проектної діяльності у вирішенні соціальних проблем;
- закріплення теоретично-методичних основ соціального проектування;
- здійснення комплексної оцінки проекту, що втілюється, або реалізованого проекту.

3. Пререквізити. Курси «Соціальне проектування», «Соціальні дослідження європейських суспільств».

4. Результати навчання:

Знати: систему основних понять і категорій, принципів організації проектної діяльності, види проектів, сучасні методи та технології проектування, моніторингу, оцінки та управління проектами.

Вміти: розробляти та застосовувати на практиці соціальні проекти; проектувати програми соціального забезпечення; здійснювати моніторинг і оцінку стану проекту, програми, що реалізуються.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» (перший рівень вищої освіти) за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення», галузі знань 23 «Соціальна робота», затвердженій Вченою радою ЧНУ імені Ю. Федьковича, протокол №4 від 24 квітня 2023 р., вивчення предмета «Оцінювання соціальних проектів і програм» надає такі **програмні компетентності**.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 5. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

ФК 13. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності.

ФК 14. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

ФК 15. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів з соціальної допомоги для виконання завдань професійної діяльності.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» (перший рівень вищої освіти) за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення», галузі знань 23 «Соціальна робота», затвердженій Вченою радою ЧНУ імені Ю. Федьковича, протокол №4 від 24 квітня 2023 р., **програмними результатами (ПР)** вивчення предмета «Оцінювання соціальних проектів і програм» наступні:

ПР3. Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження.

ПР12. Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин/ кредитів - 3/90											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лаб	Інт	С.р.		Лекції	Практ	Лаб	Інт	С.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи оцінки проектів												
1. Поняття «соціальна діяльність», «соціальний проект», «соціальна програма». Оцінка соціальної діяльності, її мета і види	9	2	2			5						
2. Критерії оцінки соціальної діяльності: ефективність, економічність, результативність. Вміння й якості, необхідні для оцінки програм і проектів	9	2	2			5						
3. Моделі оцінки соціальних проектів та проектів в публічному секторі	14	2	2			10						
Разом за змістовим модулем 1	42	6	6			30						
Змістовий модуль 2. Практичні засади оцінювання проекту												
1. Оцінка ex-ante як етап планування проекту	14	2	2			10						
2. Соціально-економічна оцінка з використанням аналізу коштів та користей	14	2	2			10						
3. Оцінювання за множинністю критеріїв	14	2	2			10						
4. Оцінка впливу проекту та програми	9	2	2			5						
5. Оцінка ризиків проекту та програми	7	1	1			5						
Разом за змістовим модулем 2	48	9	9			40						
Усього годин	90	15	15			60						

5.2. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
Тема 1	Поняття «соціальна діяльність», «соціальний проєкт», «соціальна програма». Оцінка соціальної діяльності, її мета і види <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> <i>Робота над практичними завданнями до теми</i> 1. Охарактеризуйте проєкти за територіальною ознакою 2. Охарактеризуйте проєкти за особливостями фінансування 3. Охарактеризуйте проєкти відповідно масштабів реалізації 4. Охарактеризуйте проєкти за ступенем складності	5	
Тема 2	Критерії оцінки соціальної діяльності: ефективність, економічність, результативність. Вміння й якості, необхідні для оцінки програм і проєктів <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> <i>Робота над практичними завданнями до теми</i> 1. Що таке класифікація методів оцінювання? 2. Хто може здійснювати оцінювання проєктів та опрацьовувати критерії/методи/моделі оцінювання?	5	
Тема 3	Моделі оцінки соціальних проєктів та проєктів в публічному секторі <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> <i>Робота над практичними завданнями до теми</i> 1. У чому полягає специфіка публічного проєкту? 2. Фінансові та економічні критерії ефективності: спільне та відмінне	10	
Тема 4	Оцінка ex-ante як етап планування проєкту <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> В чому полягає сутність стратегічного вибору(виборів) у процесі оцінювання проєктів?	10	
Тема 5	Соціально-економічна оцінка з використанням аналізу коштів та вигод <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> <i>Робота над практичними завданнями до теми</i> 1. Охарактеризуйте техніки оцінки коштів та користей проєкту 2. За допомогою пошуку з відкритих джерел здійснити оцінку коштів та користей конкретного соціального проєкту	10	
Тема 6	Оцінювання за множинністю критеріїв <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> <i>Робота над практичними завданнями до теми</i> 1. Чим обумовлена необхідність застосування оцінювання за множинністю критеріїв? 2. Пріоритетність критеріїв оцінювання	10	

Тема 7	Оцінка впливу проєкту та програми <i>Опрацювати теоретичні та прикладні аспекти теми:</i> 1. Принципи оцінки SIA проєкту 2. SIA та життєвий цикл проєкту	5	
Тема 8	Оцінка ризиків проєкту та програми <i>Робота над практичними завданнями до теми</i> За допомогою пошуку з відкритих джерел здійснити оцінку ризиків конкретного соціального проєкту.	5	

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Для досягнення освітньої мети та прогнозованих програмних результатів використовуються основні традиційні та інтерактивні методи навчання, новітні технології.

Методи навчання:

МО2 – тестові завдання, індивідуальні завдання.

МО3 – публічний захист результатів аналізу.

МО4 – аналітичні звіти, есе, тези доповідей, статті.

МО5 – презентації результатів виконання завдань.

МО7 – підсумковий контроль – залік.

МО11 – інші види індивідуальних та групових завдань (робота в групі методом мозкового штурму).

7. Контроль та оцінювання результатів

навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Загальна (максимальна) кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких **60** балів здобувач набирає при поточних видах контролю і **40** балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання визначеним у робочій програмі навчальної дисципліни.

Форми та методи оцінювання:

- усне і письмове опитування;
- виконання письмових робіт (есе, реферат);
- стандартизовані тести;
- тестування на платформі Moodle;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- контрольні роботи;
- підсумкове оцінювання: залік або іспит.

4. Система контролю та оцінювання

Форма підсумкового контролю – екзамен. Оцінка з навчальної дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Бали нараховуються за різні види навчальної роботи, а потім збираються за накопичувальною системою.

Вивчення дисципліни ділиться на два змістових модулі, кожен із них оцінюється у **30 балів** (максимально) і складається з певної кількості тем. Із цих 30 балів 10 балів

(максимально) можна отримати за модульну контрольну роботу, а 20 балів (максимально) – за роботу на семінарах. При цьому, максимальна оцінка за роботу на семінарі. За два змістових модулі студент може набрати **60 балів** (максимально), на заліку/іспиті – **40 балів** (максимально), а загалом – **100 балів** (максимально). У ході вивчення дисципліни за сумою балів визначаються: *поточний, модульний, рубіжний (заліково-екзаменаційний) і підсумковий рейтинги*.

Поточний рейтинг – це сума балів за різні види поточної навчальної роботи.

Модульний рейтинг – це сума балів, отримана за результатами вивчення змістового модуля або модулів.

Рубіжний (заліково-екзаменаційний) рейтинг – це сума балів, отриманих на заліку/іспиті (максимально – 40).

Іспит проводиться в письмовій формі та складається з двох типів завдань: перше – розгорнута відповідь на три контрольні питання (максимальна оцінка – 30 балів) і друге – тестове завдання (максимальна оцінка – 10 балів).

Підсумковий рейтинг – це сума балів, одержаних студентом за всі змістові модулі та під час складання заліку/іспиту (максимально – 100).

Оцінювання за формами роботи

№ п/п	Форма роботи	ЗМ1	ЗМ 2
		Мах. за НЕ – 5 балів	Мах. за НЕ – 6 балів
1	Усна відповідь	2	2
2	Доповнення	1	1
3	Участь в дискусії	1	1
4	Письмова самостійна робота	2	3
5	Аналітичний огляд статті	3	3
6	Реферат	4	4
7	Презентація	4	4
8	Модульна контрольна робота	5	10
9	Екзамен	40	

Навчальна програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах та узгоджена з примірною структурою змісту навчального курсу, рекомендованою Європейською кредитно-трансферною системою (ECTS).

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Залік	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T1	T2	T3	T4	T5	40	100
5	5	5	5	5	10	10	10		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

8. Рекомендована література

8.1. Основна

1. Андрушків Б. М., Кузьмін О. Е. *Основи менеджменту: методологічні положення та прикладні механізми: Підручник*. Тернопіль, 1997.
2. Ноздріна Л. В. *Управління проектами: Підручник* / Л. В. Ноздріна, В. І. Ящук, О. І. Полотай; за заг. ред. Л. В. Ноздріної. Київ, 2010.
3. *Основи грантрайтингу та управління проектами в публічній сфері. Методичні рекомендації для органів влади та недержавних організацій* / За ред О. В. Кулініча. Харків, 2017.
4. Фесенко Т. Г. *Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій. Навчальний посібник*. Харків, 2012. URL: <http://www.oridu.odessa.ua/7/7/metoduchni-rek/t/02.pdf> (дата звернення: 15.04.2021).
5. *Functional Overview of the CA Clarity Project and Portfolio Management System // Transforming IT Management*. URL: http://www.caclarity.com/cms/upload/EN/pdf/CA_Clarity_Functional_Overview.pdf (last accessed: 24.03.2021).

1.2.Допоміжна

2. *Інструмент оцінки сталості програм та проектів*. Київ, 2016. URL: <http://respond.org.ua/file/24u.pdf> (дата звернення: 26.04.2021).
3. Кравчук І., Пильгун Л., Савва М. *Моніторинг оцінювання соціального впливу проекту. Практичний посібник для виконавців проектів Надзвичайної кредитної програми з відновлення України*, 2016. URL: https://issuu.com/irf_ua/docs/mio_framework_final_web (дата звернення: 30.04.2021).
4. *Моніторинг та оцінювання стратегій і програм регіонального розвитку в Україні* / Лендшел М., Винницький Б., Ратейчак Ю. Київ, 2007. URL: https://regionet.org.ua/files/Strategy_monitoring_CIDA_2007_ua.pdf (дата звернення: 28.04.2021).
5. Морозов В. В. *Інформаційні системи і технології в управлінні проектами. Планування проектів у MS Project: навчальний посібник* / В. В. Морозов, О. Б. Данченко, О. І. Шаров. Київ, 2011.
6. *Розвиток соціального підприємництва та створення нових робочих місць*. URL: <http://eef.org.ua/programi/mistsevij-ekonomichnij-rozvitok/rozvitok-sotsialnogo-pidpriyemnitstva/> (дата звернення: 15.04.2021).
7. Романовська Л. І. *Особливості соціального проектування в соціальній роботі* // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах, 2020. № 68. Т. 1. URL: http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2020/68/part_1/23.pdf (дата звернення: 02.05.2021).
8. *A step by step guide to Monitoring and Evaluation*, 2014. URL: <https://transitionnetwork.org/wp-content/uploads/2016/09/Monitoring-and-evaluation-guide.pdf> (last accessed: 15.04.2021).
9. *Community development evaluation manual. A guide to planning and evaluating community development work with refugee communities. NSW Service for the Treatment and Rehabilitation of Torture and Trauma Survivors (STARTTS)*, 2012. URL: <https://startts.org.au/media/Services-Community-Development-Evaluation-Manual.pdf> (last accessed: 24.03.2021).
10. Labourdette S., Gavilán M. *Method for the evaluation of social projects* // Orientación y Sociedad, 1999. Vol. 1. URL:

- http://www.fuentesmemoria.fahce.unlp.edu.ar/art_revistas/pr.2961/pr.2961.pdf Method for the evaluation of social projects (last accessed: 7.03.2021).
11. Laursen M., Svejvig P., Le Gerstrøm Rode A. *Four Approaches to Project Evaluation* // The 24th Nordic Academy of Management Conference (NFF-2017) At: Bodø, Norway. URL: https://www.researchgate.net/publication/338389234_Four_Approaches_to_Project_Evaluation (last accessed: 18.03.2021).
 12. *Project Cycle Management Guidelines*. URL: http://ec.europa.eu/europeaid/aid-delivery-methods-project-cycle-management-guidelines-vol-1_en (last accessed: 11.12.2020).
 13. Segsworth R. V. *Program evaluation in the government of Canada: Plus ça change*. The Canadian Journal of Program Evaluation. Vol. 20. No. 3. Canadian Evaluation Society, 2005. URL: <https://evaluationcanada.ca/system/files/cjpe-entries/20-3-175.pdf> (last accessed: 02.05.2021).
 14. Taylor M., Purdue D., Wilson M., Wilde P. *Evaluating community projects A practical guide*, Joseph Rowntree Foundation, 2005. URL: <https://www.jrf.org.uk/sites/default/files/jrf/migrated/files/1859354157.pdf> (last accessed: 02.04.2021).
 15. *The implementation of grant contracts. A Users' Guide*. URL: <http://ec.europa.eu/europeaid/companion/document.do?nodeNumber=19&locale=en> (last accessed: 01.05.2021).

9. Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека Інституту соціології НАН http://i-soc.com.ua/institute/el_library.php
2. База даних соціологічних досліджень Центру Разумкова <http://www.razumkov.org.ua/ukr/socpolls.php>
3. Ресурс статистичної служби Європейського Союзу <http://ec.europa.eu/eurostat>
4. Децентралізація влади <http://decentralization.gov.ua>